

**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE**

18 mai 2020

PROPOSITION DE LOI

**visant au remboursement partiel
des primes d'assurance auto,
au prorata de la durée du confinement
imposé en raison du COVID-19**

(déposée par M. Philippe Tison et consorts)

**BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

18 mei 2020

WETSVOORSTEL

**tot gedeeltelijke terugbetaling van de
autoverzekeringspremies, naar rato van de
duur van de verplichte lockdown als gevolg
van de COVID-19-pandemie**

(ingediend door de heer Philippe Tison c.s.)

RÉSUMÉ

En raison du confinement imposé pour lutter contre la propagation du COVID-19, la circulation routière a fortement diminué et la sinistralité en assurance automobile a décru fortement.

Dans ces circonstances exceptionnelles, les auteurs estiment logique et souhaitable d'imposer aux assureurs automobiles d'accorder une diminution des primes d'assurance, et ce au prorata de la durée du confinement.

SAMENVATTING

De verplichte lockdown om de verspreiding van het COVID-19-virus tegen te gaan, brengt mee dat er veel minder wegverkeer is; ook het aantal door de autoverzekering gedekte schadegevallen neemt sterk af.

In deze uitzonderlijke omstandigheden is het volgens de indieners van dit wetsvoorstel logisch en wenselijk de aanbieders van autoverzekeringen ertoe te verplichten een korting op de verzekeringspremies toe te kennen, naar rato van de duur van de lockdown.

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	: Parti Socialiste
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
CD&V	: Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	: socialistische partij anders
cdH	: centre démocrate Humaniste
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	: Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications:		Afkorting bij de numering van de publicaties:	
DOC 55 0000/000	Document de la 55 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi	DOC 55 0000/000	Parlementair document van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Depuis le 13 mars 2020, déclenchement de la phase fédérale dans la gestion de la crise du coronavirus COVID-19, nos concitoyens doivent consentir de nombreux efforts.

De nombreux secteurs de l'économie ont été mis à l'arrêt suite aux mesures de confinement. Ceci entraîne indéniablement des conséquences préoccupantes pour les revenus et le pouvoir d'achat d'un nombre important de ménages.

Il reste autorisé de quitter son habitation pour:

- se rendre à son travail ou effectuer des déplacements professionnels indispensables;
- aller dans l'un des lieux dont l'ouverture est autorisée;
- aller chez le médecin ou avoir accès à des soins médicaux;
- aller à la pharmacie;
- aller au bureau de poste;
- aller à un distributeur de billets de banque;
- aller à la station d'essence;
- aller chercher ses enfants à la garderie;
- fournir une assistance aux personnes âgées, aux mineurs, aux personnes en situation de handicap, aux sans-abris et aux personnes vulnérables;
- aller remplir une obligation légale.

Toutefois, les déplacements non essentiels ont été limités.

Une conséquence de ceci est que la circulation routière a très fortement diminué depuis le début de la période de confinement.

Le nombre d'accidents de la route diminue. De manière générale, la sinistralité en assurance automobile décroît fortement.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Sinds op 13 maart 2020 de federale fase inzake het aanpakken van de crisis als gevolg van het COVID-19-virus is ingegaan, worden van de burgers zeer veel inspanningen gevraagd.

Tal van economische sectoren zijn als gevolg van de lockdownmaatregelen tot stilstand gekomen, wat overduidelijk zorgwekkende gevolgen heeft voor het inkomen en voor de koopkracht van talrijke gezinnen.

Men mag de woning alleen nog om de volgende redenen verlaten:

- voor woon-werkverkeer of voor noodzakelijke verplaatsingen voor het werk;
- om naar een van de plaatsen te gaan die open mogen blijven;
- om naar de arts te gaan, of om medische zorg te kunnen krijgen;
- om naar de apotheek te gaan;
- om naar het postkantoor te gaan;
- om naar een bankautomaat te gaan;
- om naar een tankstation te gaan;
- om naar de kinderopvang te gaan;
- om hulp te bieden aan ouderen, minderjarigen, mensen met een handicap, daklozen en kwetsbare personen;
- om een wettelijke verplichting te vervullen.

De niet-essentiële verplaatsingen werden echter beperkt.

Een van de gevolgen daarvan is dat het wegverkeer sinds het begin van de lockdown heel sterk verminderd is.

Het aantal verkeersongevallen daalt en algemeen neemt het aantal schadegevallen bij de autoverzekeringen gevoelig af.

Le 26 mars 2020, les assureurs ont indiqué qu'ils souhaitaient, durant la période du COVID-19, "*agir avec souplesse pour les clients en détresse et maintenir la protection*" et ce "*au travers d'un engagement sociétal large*".

Un accord a été conclu en ce sens entre Assuralia, la BNB, la FSMA et le gouvernement fédéral, portant "*des mesures fortes exceptionnelles, en particulier à l'égard de personnes et d'entreprises fragilisées*"¹.

Force est cependant de constater que cet accord ne concerne essentiellement que les propriétaires (les produits d'assurance liés aux crédits hypothécaires) et les entreprises. Pour les autres consommateurs qui ne sont pas propriétaires, cet accord n'impose que peu de mesures contraignantes.

Ainsi, en assurance auto, les assurés qui connaissent des difficultés pour payer la prime sont priés de prendre contact avec l'assureur ou l'intermédiaire pour examiner si une solution adéquate peut être trouvée. Les auteurs de la présente proposition de loi souhaitent au contraire prendre une mesure contraignante pour imposer aux assureurs auto d'accorder une diminution des primes d'assurance et ce au *prorata* de la durée du confinement.

En France, un assureur a récemment indiqué qu'il allait restituer un peu plus de 100 millions d'euros à ses assurés pour tenir compte de l'effondrement du nombre d'accidents automobiles. Cet assureur justifie cette démarche par le fait que, depuis le début du confinement, le nombre de sinistres automobiles a baissé de presque 80 % par rapport à une année dite "normale"².

Pour les auteurs de la présente proposition de loi, il serait logique et souhaitable qu'une telle mesure soit généralisée en Belgique afin d'ajuster le montant des primes d'assurance auto à la réalité actuelle du risque.

Une telle mesure constituerait également un coup de pouce non négligeable au pouvoir d'achat des familles.

Op 26 maart 2020 hebben de verzekeraars te kennen gegeven dat ze tijdens de COVID-19-periode "soepel omgaan met klanten in nood en blijvend bescherming bieden", en dat zij dat "meer algemeen uit maatschappelijke betrokkenheid" doen.

Daartoe werd tussen Assuralia, de NBN, de FSMA en de federale regering een akkoord gesloten, met daarin "sterke en uitzonderlijke maatregelen (...), in de eerste plaats ten gunste van vandaag extra kwetsbare mensen en bedrijven"¹.

Er moet echter worden vastgesteld dat dit akkoord in hoofdzaak alleen de eigenaars (via de met hypothecaire kredieten verbonden verzekeringsproducten) en de ondernemingen betreft. Voor de andere consumenten die geen eigenaar zijn, legt dit akkoord slechts weinig dwingende maatregelen op.

Met betrekking tot de autoverzekering worden de verzekerden die het moeilijk hebben om de premie te betalen, verzocht contact op te nemen met de verzekeraar of met de makelaar om na te gaan of een gepaste oplossing kan worden gevonden. De indieners van dit wetsvoorstel willen daarentegen een dwingende maatregel nemen om de autoverzekeraars ertoe te verplichten naar *rato* van de duur van de lockdown een vermindering van de verzekeringspremies toe te kennen.

In Frankrijk heeft een verzekeraar onlangs aangegeven dat hij aan zijn verzekeringsnemers iets meer dan 100 miljoen euro zal terugstorten, teneinde rekening te houden met de forse daling van het aantal auto-ongevallen. Die verzekeraar rechtvaardigt zijn optreden door aan te voeren dat sinds het begin van de *lockdown* het aantal schadegevallen met auto's met bijna 80 % is gedaald ten opzichte van een "normaal" jaar².

De indieners van dit wetsvoorstel vinden het logisch en wenselijk dat een dergelijke maatregel in ons land algemeen zou worden toegepast, teneinde het bedrag van de autoverzekeringspremies aan te passen aan het daadwerkelijke huidige risico.

Tot slot zou die maatregel de koopkracht van de gezinnen echt ten goede komen.

¹ <https://assuralia.be/fr/948-%20l-assurance-solidaire-avec-tout-le-pays-agir-avec-souplesse-pour-les-clients-en-detresse-et-maintenir-la-protection>

² https://www.rtbf.be/info/monde/detail_coronavirus-face-a-la-forte-baisse-des-accidents-de-voiture-un-assureur-francais-rend-100-millions-aux-assures?id=10473853

¹ <https://www.assuralia.be/nl/19-perscorner/persberichten/947-verzekeringen-voelen-volop-mee-met-heel-het-land-soepel-omgaan-met-klanten-in-nood-en-blijvend-bescherming-bieden>

² https://www.rtbf.be/info/monde/detail_coronavirus-face-a-la-forte-baisse-des-accidents-de-voiture-un-assureur-francais-rend-100-millions-aux-assures?id=10473853

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 1er

Cet article n'appelle pas de commentaire particulier.

Art. 2

Les auteurs souhaitent que la diminution des primes d'assurance, en raison des circonstances exceptionnelles liées à la crise du COVID-19, s'applique à tous les produits d'assurance contractés par des particuliers, relatifs aux véhicules automoteurs; notamment:

- L'assurance RC auto;
- L'assurance omnium et mini-omnium;
- Les assurances d'assistance auto.

Toutefois, il est logique d'exclure du champ d'application certaines assurances, lorsque la formule tarifaire lie strictement le nombre de kilomètres parcourus au montant de la prime annuelle.

Art. 3

Pour les types d'assurances concernés, les auteurs souhaitent que la diminution des primes d'assurance auto s'applique à tous les assurés, que leurs déplacements aient ou non diminué pendant la période de confinement.

En effet, d'une part, le principe de l'assurance est de mutualiser les risques; d'autre part, il serait injuste que les personnes qui sont exemptées du confinement national car elles restent mobilisées au jour le jour et qui sont les plus exposées au coronavirus (le personnel de soins, les infirmiers à domicile, les caissiers, les éboueurs, les boulangers...), ne bénéficient pas d'une mesure d'aide décrétée par le législateur.

Il n'est dès lors pas instauré de distinctions entre les différentes catégories d'assurés.

Une formule de calcul est proposée pour déterminer le montant à rembourser par l'assureur. Il s'agit d'un mode de calcul faisant intervenir deux variables et un coefficient.

Les deux variables sont:

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen bijzondere toelichting.

Art. 2

Gezien de uitzonderlijke omstandigheden als gevolg van de COVID-19-crisis wensen de indieners van dit wetsvoorstel dat de verlaging van de verzekeringspremies op alle door de particulieren voor motorvoertuigen gesloten verzekeringsproducten wordt toegepast, en meer bepaald op:

- de aansprakelijkheidsverzekering voor auto's;
- de omnium- en mini-omniumverzekeringen;
- de bijstandsverzekeringen voor auto's.

Het is echter logisch dat bepaalde verzekeringen van het toepassingsveld van die maatregel worden uitgesloten, namelijk wanneer de tariefformule het bedrag van de jaarlijkse premie onlosmakelijk aan het aantal afgelegde kilometers koppelt.

Art. 3

Voor de betrokken verzekeringen beogen de indieners van dit wetsvoorstel dat de verlaging van de autoverzekeringspremies voor alle verzekerden geldt, ongeacht of hun verplaatsingen tijdens de *lockdown* al dan niet zijn afgenomen.

De verzekering heeft immers als beginsel dat de risico's worden gedeeld. Voorts ware het oneerlijk dat wie de lockdown niet in acht moet nemen en dagelijks de baan op moet en derhalve het meest aan het coronavirus dreigt te worden blootgesteld (zorgpersoneel, thuisverpleegkundigen, kassamedewerkers, vuilnisophalers, bakkers enzovoort), geen aanspraak zou kunnen maken op die door de wetgever uitgevaardigde steunmaatregel.

Daarom wordt geen onderscheid gemaakt tussen de verschillende categorieën verzekerden.

Er wordt een berekeningsformule voorgesteld ter bepaling van het door de verzekeraar terug te betalen bedrag. Het betreft een berekeningswijze met twee variabelen en een coëfficiënt.

Die variabelen zijn:

- le montant annuel de la prime d'assurance;
- le nombre de jours de confinement.

Un coefficient correcteur est appliqué pour compenser le fait que le confinement n'induit pas une disparition totale, mais seulement partielle, du risque de sinistre. Ce coefficient pourra être revu par la ministre de l'Économie, au fur et à mesure de la reprise des activités.

Enfin, les auteurs souhaitent que les assureurs remboursent automatiquement (c'est-à-dire sans demande ni démarche spécifique) le preneur d'assurance de la partie "indue" de la prime annuelle.

Ce remboursement aura lieu dans les trente jours à compter de la date de la fin du confinement. Il sera néanmoins possible pour le preneur d'assurance d'obtenir un remboursement anticipé de ce montant, sous forme d'avance.

Art. 4

Cet article règle l'entrée en vigueur de la loi.

Philippe TISON (PS)
Christophe LACROIX (PS)
Patrick PRÉVOT (PS)
Ahmed LAAOUEJ (PS)

- het jaarbedrag van de verzekeringspremie;
- het aantal dagen dat de *lockdown* duurt.

Een correctiecoëfficiënt wordt toegepast ter compensatie van het feit dat de schadekans met de *lockdown* niet helemaal doch slechts deels verdwijnt. Naarmate de activiteiten worden hervat, kan die coëfficiënt worden herzien door de minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Armoedebestrijding, Gelijke Kansen en Personen met een beperking.

Tot slot wensen de indieners dat de verzekeraars het "onverbruikt" jaarpremiegedeelte automatisch (dat wil zeggen zonder uitdrukkelijk verzoek noch specifieke demarches van de verzekeringsnemer) terugbetalen de verzekeringsnemer.

Die terugbetaling dient te geschieden binnen dertig dagen vanaf de datum waarop de lockdown eindigt, maar de verzekeringsnemer zal dat onverbruikt premiegedeelte ook eerder kunnen ontvangen door middel van een voorschot.

Art. 4

Dit artikel strekt ertoe de inwerkingtreding van de wet te regelen.

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

La présente loi s'applique à toutes les assurances contractées par des particuliers couvrant les risques en matière de véhicules automoteurs; notamment:

— les assurances contractées en vue du respect de la loi du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs;

— les assurances omnium et mini-omnium;

— les assurances assistance.

Toutefois, sont exclues de la présente loi les assurances visées à l'alinéa précédent, lorsque le montant de la prime est calculée en fonction du nombre de kilomètres parcourus.

Art. 3

§ 1er. Pour compenser la diminution du risque consécutive au confinement imposé dans le cadre de la lutte contre la propagation du coronavirus COVID-19, l'assureur est tenu de rembourser au preneur d'assurance le montant visé au paragraphe 2.

§ 2. Le montant à rembourser visé au paragraphe 1er est calculé conformément à la formule suivante: $R = PU - (PU \times (DC/DE) \times \text{Coeff})$.

Les éléments de ce calcul sont les suivants:

1°: R = montant à rembourser par l'assureur, exprimé en euros;

2°: PU = prime unitaire versée par le consommateur pour le contrat d'assurance visé à l'article 2, exprimée en euros;

3°: DE = durée effective du contrat d'assurance, exprimée en nombre de jours;

4°: DC = durée du confinement couvert par le contrat d'assurance, exprimé en nombre de jours entre le 13 mars

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

Deze wet is van toepassing op alle door particulieren gesloten verzekeringen om motorrijtuigrisico's te dekken, meer bepaald:

— de verzekeringen die worden gesloten om in overeenstemming te zijn met de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen;

— de omnium- en mini-omniumverzekeringen;

— de bijstandsverzekeringen.

De in het vorige lid bedoelde verzekeringen vallen evenwel buiten het toepassingsgebied van deze wet de wanneer het premiebedrag wordt berekend naargelang van het aantal afgelegde kilometers.

Art. 3

§ 1. Ter compensatie van het verminderde risico als gevolg van de *lockdown* die in het kader van de bestrijding van de verspreiding van het COVID-19-coronavirus werd opgelegd, is de verzekeraar verplicht de verzekeringsnemer het in § 2 bedoelde bedrag terug te betalen.

§ 2. Het in § 1 bedoelde, terug te betalen bedrag wordt berekend volgens de volgende formule: $T = EP - (EP \times (DQ/DL) \times \text{Coeff})$.

De berekening omvat de volgende elementen:

1°: T = het in euro uitgedrukte, door de verzekeraar terug te betalen bedrag;

2°: EP = de in euro uitgedrukte, eenmalige premie die de consument heeft gestort voor de in artikel 2 bedoelde verzekeringsovereenkomst;

3°: DL = de in het aantal dagen uitgedrukte, daadwerkelijke looptijd van de verzekeringsovereenkomst;

4°: DQ = de door de verzekeringsovereenkomst gedekte duur van de lockdown, die wordt uitgedrukt in het

2020 et la date de fin du confinement, confirmée pour ses effets en assurance automobile par la ministre de l'Économie, par arrêté ministériel; à défaut d'un tel arrêté, cette durée est fixée à trois mois;

5° Coeff = coefficient, fixé par la ministre de l'Économie, par arrêté ministériel, exprimant la variation de sinistralité sur la période concernée; à défaut d'un tel arrêté, ce coefficient est fixé à 80 %.

§ 3. Le montant visé au paragraphe 2 est remboursé automatiquement à l'assuré dans un délai de trente jours à compter de la date de la fin du confinement.

À défaut de remboursement dans ce délai, les sommes dues à l'assuré produisent de plein droit intérêts au taux légal.

§ 4. L'assureur accorde au preneur d'assurance qui en fait la demande une avance sur le remboursement du montant visé au paragraphe 2.

Art. 4

La présente loi produit ses effets le 1er mars 2020.

14 mai 2020

Philippe TISON (PS)
Christophe LACROIX (PS)
Patrick PRÉVOT (PS)
Ahmed LAAOUEJ (PS)

aantal dagen tussen 13 maart 2020 en de einddatum van de *lockdown*; de minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Armoedebestrijding, Gelijke Kansen en Personen met een beperking bevestigt die duur bij ministerieel besluit, wat de gevolgen ervan voor de autoverzekering betreft; bij ontstentenis van een dergelijk besluit wordt die duur vastgelegd op drie maanden;

5° Coeff = de door de minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Armoedebestrijding, Gelijke Kansen en Personen met een beperking bij ministerieel besluit vastgelegde coëfficiënt die de wijziging van het aantal schadegevallen over de betrokken periode weergeeft; bij ontstentenis van een dergelijk besluit wordt die coëfficiënt vastgelegd op 80 %.

§ 3. Het in § 2 bedoelde bedrag wordt automatisch aan de verzekerde terugbetaald binnen een termijn van dertig dagen te rekenen vanaf de einddatum van de *lockdown*.

Bij ontstentenis van terugbetaling binnen die termijn brengen de aan de verzekerde verschuldigde bedragen van rechtswege intresten op tegen de wettelijke rentevoet.

§ 4. De verzekeraar kent de verzekeringnemer die daarom verzoekt een voorschot toe op de terugbetaling van het in § 2 bedoelde bedrag.

Art. 4

Deze wet heeft uitwerking vanaf 1 maart 2020.

14 mei 2020